

6. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению : пособие для учителей ин. яз. / Е. И. Пассов – М. : Просвещение, 1985. – 208 с.

Отримано 30.03.2012. ХДУХТ, Харків.

© О.О. Мануєнкова, 2012.

УДК 004.81:81'243

Л.В. Саватєєва, ст. викл.

О.М. Трищ, доц.

М.В. Кондратенко, викл.

СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У СФЕРІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Охарактеризовано методи застосування комп'ютерних та інформаційних технологій у системі вивчення іноземної мови. Застосування інформаційних технологій являє собою невід'ємну частину навчального процесу в сучасній системі навчання іноземних мов.

Охарактеризованы методы использования компьютерных и информационных технологий в системе изучения иностранного языка. Использование информационных технологий представляет собой неотъемлемую часть процесса обучения в современной системе изучения иностранных языков.

This article is devoted to the methods of usage of computer and information technologies in the system of the learning of foreign languages. The use of information technologies is a necessary part of the study process in the modern system of studying of the foreign language.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Останніми роками все частіше постає питання про застосування нових інформаційних технологій у вищих навчальних закладах. Це не тільки нові технічні засоби, але й нові форми та методи викладання, новий підхід до процесу навчання. Основною метою навчання іноземним мовам є формування і розвиток комунікативної культури студентів, навчання практичному оволодінню іноземною мовою із застосуванням новітніх комп'ютерних технологій. Сучасні педагогічні технології, зокрема як навчання у співробітництві, проектна методика, використання нових інформаційних технологій, інтернет-ресурсів,

допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням здібностей студентів, їх рівня знань, схильностей тощо [1].

Основа масової комп'ютеризації освіти, безумовно, пов'язана з тим, що сучасний комп'ютер є ефективним засобом оптимізації умов розумової праці взагалі, у будь-якому її прояві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчаючи іноземну мову за допомогою комп'ютера, можна розв'язувати низки дидактичних завдань, а саме: формувати навички й уміння читання, використовуючи матеріали інтернет-мережі; удосконалювати вміння письмового мовлення студентів; поповнювати словниковий запас учнів; формувати в студентів стійку мотивацію до вивчення англійської мови [2].

Теоретичне обґрунтування й розробка педагогічних умов, що забезпечують використання нових інформаційних технологій у ВНЗ через посилення мотивації до вивчення предмета "Іноземної мови". Інформаційні технології сприяють підвищенню мотивації до вивчення іноземних мов й удосконалення знань і культури студентів, і за певних умов можуть бути ефективно використані в навчальному процесі.

Мета та завдання статті. Вивчення вітчизняного й зарубіжного досвіду застосування засобів нових інформаційних технологій, зокрема комп'ютера, для навчання, а також теоретичні дослідження в галузі проблем інформатизації освіти дозволяють констатувати, що використання комп'ютера в навчальному процесі певною мірою впливає на роль засобів навчання, використовуваних у процесі викладання курсу іноземних мов, тобто застосування засобів нових інформаційних технологій деформує традиційно сформовану структуру навчального процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відсутність комплексного підходу до проблеми використання засобів сучасних інформаційних технологій у процесі освіти, недооцінка того, що застосування комп'ютера без інших засобів навчання, без спеціалізованого кабінету, не може привести до позитивних зрушень у сфері підвищення ефективності процесу навчання, спричинили поширення практики використання комп'ютера як засобу, призначеного для "латання дір" традиційної методики навчання [3]. Таке викривлене уявлення про можливість використання засобів нових інформаційних технологій, і комп'ютера зокрема, дискредитує саму ідею інформатизації освіти. Розглядаючи педагогічні аспекти проблем інформатизації освіти й результати досліджень у цій галузі психологів і методистів тощо, слід констатувати, що в процесі спілкування

студента із засобами нових інформаційних технологій, зокрема, під час роботи з комп'ютерною програмою, а також у процесі так званої "екранної творчості", він підмінює об'єкти реального світу моделями, зображеннями цих об'єктів або символами, які позначають об'єкти чи відношення між ними, при цьому сприйняття учнем реального світу підмінюється опосередкованим сприйняттям останнього, що часто призводить до втрати предметності діяльності, до відірваності від дійсності. Крім того, робота за комп'ютером пов'язана з високим емоційним напруженням, яке не завжди і не кожному може бути корисним [4].

Ураховуючи виняткову важливість вищевикладеного, а також деякі теоретичні положення, можна зробити висновок про те, що засоби нових інформаційних технологій, зокрема комп'ютер, слід розглядати лише як елемент системи засобів навчання іноземним мовам. При цьому під системою засобів навчання іноземним мовам маємо на увазі сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих (у рамках методики їх використання) елементів і (або) компонентів системи, що утворюють певну цілісність, єдність.

Визначаючи систему засобів освіти, доречно зупинитися на розгляді її складових. Так, складову, наповнену предметним змістом, назвемо компонентом системи засобів освіти, на відміну від елемента засобів – інваріанта щодо наповнення.

Перерахуємо характерні риси навчального процесу, що відбувається із застосуванням системи засобів навчання, які функціонують на базі новітніх інформаційних технологій. До них належать: автоматизація процесів обробки, передавання інформації про об'єкти вивчення та керівництва навчанням; організація інформаційно-навчальної та експериментально-дослідної діяльності; організація самостійної навчальної діяльності за поданням і вилученням відомостей, забезпечення предметності діяльності з засобами нових інформаційних технологій, її практична спрямованість [5].

Вищезазначене забезпечується наявністю таких умов:

1. Програмно-методичне забезпечення, орієнтоване на підтримку процесу викладання курсу іноземних мов, які мають включати: програмні засоби підтримки процесу викладання мови; інструментальні програмні засоби, що забезпечують можливість автоматизації процесу контролю результатів навчальної діяльності, а також управління навчанням.

2. Об'єктно-орієнтовані програмні системи, в основі яких лежить певна модель об'єктного "світу користувача" (наприклад, система

підготовки текстів, база даних, електронні таблиці, різні графічні та музичні редактори).

3. Засоби навчання, що функціонують на базі НІТ (нових інформаційних технологій), застосування яких забезпечує предметність діяльності, її практичну спрямованість (наприклад, навчальні роботи, керовані ЕОМ [6]; різні електронні конструктори, пристрої, що забезпечують отримання інформації про змінюваний або регульований фізичний параметр чи процес; моделі для демонстрування принципів роботи ЕОМ, її частин, пристроїв).

4. Системи штучного інтелекту, використовувані в навчальних цілях (наприклад, навчальні бази даних, експертні навчальні системи, навчальні бази знань).

5. Предметно-орієнтовані середовища навчального і розвиваючого призначення, можливими варіантами реалізації яких можуть бути програмні, на базі технології мультимедіа, на основі використання системи "Віртуальна реальність"; у сучасній педагогічній практиці вітчизняної освіти їх створюють в основному на базі програмної реалізації, а закордонні розробки (у розвинених країнах) ґрунтуються головним чином на технології мультимедіа; прикладом експериментальних розробок предметно-орієнтованих середовищ, реалізованих на базі системи "Віртуальна реальність", є розробки, проведені у Великобританії [7].

Крім перерахованого вище, система засобів навчання на базі розвитку нових інформаційних технологій доцільно включати і традиційні засоби навчання, що забезпечують підтримку процесу викладання того чи іншого навчального предмета. Необхідність цього зумовлена їх специфічними функціями, які передати засобами нових інформаційних технологій або неможливо, або недоцільно з психолого-педагогічної чи гігієнічної точки зору. Наприклад, демонстрацію статичної інформації, що дається учням для запам'ятовування теоретичних положень, а також систематизовані відомості, довідкові дані, які студент повинен запам'ятати, слід подавати у вигляді навчальних таблиць, схем. Систематично, з уроку в урок, візуально сприймаючи демонстрований таблицею матеріал, учень мимоволі запам'ятовує його. При цьому використання комп'ютера навіть недоцільне. Якщо ж довідковий матеріал треба запам'ятовувати, а він потрібен лише для короткочасного використання, його доцільно виводити на екран за допомогою спеціальної програми або користуватися інформаційно-пошуковою системою. Аналогічні міркування стосуються використання

навчальних кінофільмів, діафільмів, транспарантів для графопроектора, використання яких у навчальному процесі має бути педагогічно виправданим.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна запропонувати такий склад системи засобів навчання нового покоління, до якого входять засоби навчання, що функціонують на базі нових інформаційних технологій, зазначивши при цьому призначення складових: існують такі новітні технології навчання іноземних мов: засоби навчання, призначені для підтримки процесу викладання навчального курсу іноземних мов, що включають програмні засоби, об'єктно-орієнтовані програмні системи, призначені для формування інформаційної культури і, зокрема, культури навчальної діяльності. Навчальне, демонстраційне обладнання сполучається з ЕОМ, призначене для самостійного вивчення навчального матеріалу при забезпеченні предметності діяльності, її практичної спрямованості та, крім того, дозволяє студенту реалізовувати спектр можливостей засобів нових інформаційних технологій (управляти реальними об'єктами, здійснювати введення і маніпулювання текстовою і графічною інформацією, одержувати і використовувати для навчання інформацію про регульовані фізичні параметри чи процеси) [8]. Системи штучного інтелекту, призначені для організації процесу самонавчання, предметно-орієнтовані середовища навчального і розвиваючого призначення, у тому числі одна з можливих реалізацій – інформаційно-предметне середовище з вбудованими елементами технології навчання. [9]

Засоби навчання, у тому числі й ті що функціонують на базі нових інформаційних технологій, разом із навчально-методичними матеріалами (підручники, навчальні посібники для учнів, методичні посібники, рекомендації для вчителя) створюють певну систему, із певним складом і структурою – навчально-методичний комплекс (НМК) на базі засобів нових інформаційних технологій.

Список літератури

1. Allan M. Teaching English with video / M. Allan. – London, 1991. – 119 p.
2. Chauminot G. Compréhension orale. Apports et limites du multimédia / G. Chauminot // FDLM – Clé international. – Paris, 2002. – № 322. – P. 33.
3. Higgins J. Computer and English Language Learning / J. Higgins. – Oxford : Intellect, 1995. – 138 p.

4. Hollett V. Business Objectives / V. Hollett. – Oxford : OUP, 2001. – 191 p.
5. Pothier M. Multimédias, Dispositifs D'apprendre et Acquisition des Langues. Ochrys / M. Pothier. – 140 p.
6. Olsen D. M. Strategic management in the hospitality industry / Michael D. Olsen, Eliza Ching-Yick Tse, Joseph J. West. – 2 ed. – John Wiley & Sons, Inc., 2006. – 385 p.
7. Абдуллина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования : [для пед. спец. высших учебных заведений] / О. А. Абдуллина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Просвещение, 1990. – 141 с.
8. Абрамова Г. С. Возрастная психология / Г. С. Абрамова. – Екатеринбург : Деловая книга, 1999. – 360 с.
9. Аванесова А. С. Основы педагогики и психологии высшей школы / А. С. Аванесова, А. А. Вербицкий. М. : МГУ, 1986. – 302 с.

Отримано 30.03.2012. ХДУХТ, Харків.

© Л.В. Саватєєва, О.М. Тріщ, М.В. Кондратенко, 2012.

УДК 371.314.6:81'243

Л.В. Саватєєва, ст. викл.

О.М. Тріщ, доц.

М.В. Кондратенко, викл.

WORDBUILDING IN MODERN ENGLISH

Досліджено словотворення в сучасній англійській мові, а саме: полісемію, омонімію. Надано класифікацію омонімів у різних частинах мови, проаналізовано лексико-граматичні омоніми за звуковими та графічними ознаками. Наведено омоніми лексичних одиниць, запозичених з інших іноземних мов. Розглянуто питання порівняння полісемії та омонімії, а також відмінності їх значень.

Исследовано словообразование в современном английском языке, а именно: полисемия, омонимия. Представлена классификация омонимов в разных частях речи, проанализированы лексико-грамматические омонимы по звуковому и графическому признакам. Приведены омонимы лексических единиц, заимствованных из других иностранных языков. Рассмотрен вопрос сравнения полисемии и омонимии, а также различия их значений.

Wordbuilding of Modern English is investigated in this article. The phenomenon of polysemy and homonymy, sources of homonymy, their etymological